

ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА И ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

Погодовање осумњиченом применом процесног института одлагања кривичног гоњења не може се проширити у погледу права на накнаду трошкова поступка па се у случају одбачаја кривичне пријаве у смислу члана 283. став 3. ЗКП јер је осумњичени испунио преузете обавезе, не примењује одредба члана 265. став 1. ЗКП, односно трошкови не падају на терет буџетских средстава суда.

Из образложења:

„Указујући на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче да окривљени у конкретном случају имају право на накнаду трошкова насталих у предистражном поступку (поступак поводом кривичне пријаве), а на име ангажовања браниоца и то из буџетских средстава у складу са одредбом члана 265. став 1. ЗКП, обзиром да је кривична пријава против окривљених одбачена, а у ком случају се по ставу браниоца правно дејство које решење о одбачају кривичне пријаве има у односу на трошкове који су настали у поступку поводом кривичне пријаве може поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

По налажењу Врховног касационог суда, одбачај кривичне пријаве по основу испуњења обавеза наложених наредбом јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, на основу члана 283. став 3. у вези ст. 1. и 2. ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Наиме, реч је о примени супротног начела - начела опортунитета којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца кривичног дела које се гони по службеној дужности остављена могућност процене оправданости кривичног гоњења. У основи овог института је погодовање осумњиченом, јер му се уместо кривичног поступка и санкције нуди могућност да испуни одређену друштвено-корисну обавезу, а за узврат му се нуди најпре одлагање кривичног гоњења и коначно одбацивање кривичне пријаве уколико испуни преузете обавезе. Наведене погодности прописане су одредбом члана 283. ЗКП и не могу се проширити и на додатне погодности у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка.

Дакле, пошто одбачај кривичне пријаве по овом основу представља изузетак од начела легалитета, то се, по налажењу Врховног касационог суда, такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20, 308, 338. и 352. ЗКП. Стога се у погледу права на накнаду трошкова поступка у овом случају не примењују одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Следствено напред наведеном, а како се кривични поступак не може обуставити из разлога прописаних одредбом члана 283. став 3. у вези ст. 1. и 2. ЗКП, то је стога искључена могућност изједначавања правног дејства решења о одбачају кривичне пријаве по овом основу са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљених одбио као неоснован.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Кзз 466/2019 од 8.5.2019. године, утврђена на седници Кривичног одељења од 22.6.2020. године)